

DANMARK
Supplerende og alternativ kommunikation

A chapter of The International Society for Augmentative and Alternative Communication

ISAAC-NYT

NR. 3 – 2011

www.facebook.com/pages/ISAAC-Danmark/295926103769402

Mest besøgte Gratis Hotmail Tilpas hyperlinks Windows Media Windows

facebook 10 Søg

ISAAC Danmark
NGO (Ikkestatslig organisation) · [Rediger oplysninger](#)

Væg ISAAC Danmark · Alle (se...

Del: [Status](#) [Billede](#) [Link](#) [Video](#) [Spørgsmål](#)

Skriv noget...

ISAAC Danmark
Isaac Danmark inviterer til temadage om Minspeak rundt omkring i landet; Odense, 18. januar, Roskilde, 25. januar, Silkeborg, 8. februar og Skive 9. februar. Se mere om indholdet og tilmelding senere.

Synes godt om · [Tilføj kommentar](#) · Del · 27. november kl. 19:10 ·

2 personer synes godt om dette.

Skriv en kommentar...

Redaktørens hjørne.....	3
Sissel summer	3
UPS.....	3
Bestyrelsesarbejdet.....	4
Awareness Month på dansk.....	6
Julegaveønsker?.....	8
Boganmeldelse:.....	9
Indkaldelse til ISAAC Danmark generalforsamling.....	10

Om Isaac-Danmark

Formand:

Sissel Madsen

Center for Rehabilitering og

Specialrådgivning.

Odense

Tlf.: 63 14 05 67

e-mail:

sissel.madsen@soc.regionsyddanmark.dk

CVR nr. 29948445

Sekretær:

Ole Wriedt

Hjælpemiddelinstuttet

P.P. Ørumsgade, bygning 3

8000 Århus C

Tlf.: 87 41 24 33

e-mail: owr@hmi.dk

Tilmelding kan ske hos formand

Kontingent pr. år (dækker både det internationale ISAAC og ISAAC-DK medlemskab)

AAC bruger kr.....275,-

Enkelt medlem kr.....470,-

Studerende/pensionister kr.....325,-

Dobbelt medlemskab kr.....900,-

(Institutioner/skoler)

Tripel medlemskab kr.....1.350,-

(Institutioner/skoler)

Støttemedlem kr.....2.500,-

Isaac officielle tidsskrift: "Alternative and Augmentative Communication – ACC",

abonnement for

pr. årgang kr.....540,-

ISAAC-NYT

Medlemsblad for medlemmer af foreningen

ISAAC (International Society for

Augmentative and Alternative

Communication)

Redaktør: Susanne Limskov

e-mail: sul@varde.dk

Bladet udkommer normalt 3 gange om året.

Deadline for næste blad er januar 2012.

ISSN nr. 1397-0747

Oplag: ca. 200 stk.

Tryk: Sissel Madsen

Layout: Susanne Limskov

Foreningens hjemmeside: www.isaac.dk

Foreningens postadresse:

ISAAC Danmark

co/ Sissel Madsen

CRS

Heden 11

Postbox 149

5100 Odense C

Alle henvendelser på redaktionelle spørgsmål bedes stilet skriftligt til redaktionen.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for manuskripter, fotografier og tegninger, der indsendes uopfordret.

Forsiden:

Så er ISAAC Danmark også på Facebook!

Redaktørens hjørne

v/ Susanne Limskov

Så står julen igen for døren. Foreningen er kommet på Facebook, konferencen 2012 er planlagt og i disse dage sendes information om ISAAC Danmark samt tiltag igen ud til institutioner, som endnu ikke er medlemmer. Bare for at nævne nogle af initiativerne. På bagsiden ses et spændende initiativ, som jeg har haft fornøjelse af at følge på nærmeste hold. Dejligt når vore medmennesker brænder for en sag!

Sissel sommer

v/Sissel Madsen

Det er svært at finde inspirationen og roen, når fyret går ud og jeg fryser om fødderne.

Jeg er begyndt at glæde mig til konferencen allerede, jeg synes, det ser rigtig spændende ud, selvom jeg ikke arbejder med undervisning og ordforråd, men jeg kan sagtens bruge nye viden som grundlag for arbejdet med kommunikation.

Når vi mødes i foråret er det jo også tid til generalforsamlingen. Hvem har lyst til at arbejde med i bestyrelsen? Jeg synes, det er interessant frivilligt arbejde og jeg har fået et godt netværk gennem Isaac, som jeg kan bruge i min dagligdag. Nogen vælger idrætsforeningen andre vælger Isaac. Så velkommen, kontakt os endelig, hvis du er interesseret i at høre mere.

Noget der optager mig for øjeblikket er apps. Hvordan får man en fod til jorden i det virvar? Nu har jeg da lært, hvor jeg finder dem og hvordan jeg får fat i dem. Men mængden er jo enorm, så at finde frem til det jeg kan bruge til noget kan nærmest være et fuldtidsjob. I dag sad jeg med to telefoner af forskellig model og ledte samtidig på Android Market. Den ene fandt hvad jeg søgte, mens den anden ikke gjorde. Så lærte jeg lige et step mere, det afhænger af, hvilken version styresystem jeg har på dimsens, hvad jeg kan finde. Blev jeg mindre frustreret – nej – for jeg ville jo have adgang til programmet. Det føles ind imellem lidt underligt, at jeg på min arbejdsplads stadig anses for at være en af de unge, men jeg er allerede for gammel, for jeg er ikke vokset op med mobiltelefonen og computeren blev først almindelig i private hjem, da jeg gik i gymnasiet. Hvordan skal det ikke ende, når jeg skal arbejde til jeg bliver 69. Men interessant det er det. Når jeg lige får sorteret stearinlys og ølkrus fra. Der er nedsat en interessegruppe under HMI's netværk, så giv dem endelig jeres personlige lister og beskrivelser, så vi "gamle" kan få lidt nem information. I er også meget velkomne til at dele jeres oplysninger og materialer via Isaac, bare send det til Lea og hjemmesiden.

UPS

v/ Frank Dalhoff

NÅR DESPERATIONEN KOMMER SNIGENDE.

Det er sikkert ikke ubekendt, for dette blads læsere, at se personer være helt oppe i det røde felt, fordi de ikke forstås af omgivelserne. Nej jeg er ikke i gang med at hælde gammel vin på nye flasker, men i den seneste tid har jeg oplevet, at mine hjælpere nogle gange har svært ved at se mine tegn. Det skal retfærdigvis siges, at mine spasmer kører med 200 i timen, så derfor kan det da være svært at se.

Nu er det navnligt om morgenen mine spasmer er helt vanvittige, men det som satte en tanke eller to i gang hos mig er tanken om, hvad sker der fremover, når spasmerne tiltager, for det gør de, hvad så? vil der findes kommunikations hjælpemidler som kan afhjælpe den problemstilling, måske? Tilbage sidder angsten for hvad hvis vi ask bruger, som de fleste ældre mennesker, bliver glemsom, ikke at det sker for mig, problemet er alligevel hvordan vi lærer og bruge nye hjælpemidler, og ikke mindst hvem hjælper med, at finde de rigtige hjælpemidler? Ja, er der i det hele taget nogen, som kontakter kommunikationscentret, hvis man er på plejehjem. For så kommer der helt sikkert nye personer ind i vores liv, nye personer hvis vi havner på plejehjem, personer der ikke kender vores historie og derfor ikke kan hjælpe os i kommunikationen.

På sidste ISAAC konference hvor Susan Balandin fortalte om sin undersøgelse der netop viste, at gamle mennesker, i hvert falde i USA, ikke får særlig mange hjælpemidler, og lur mig, hvis ikke den samme tendens gør sig gældende her i landet. Med disse faktorer lagt sammen, ser det ikke særligt lyst ud for os ældre aac bruger.

For ikke at "male" i for dystre farver, tror jeg vi selv kan gøre noget. Jeg skal indrømme, at jeg ikke har gjort mig mange tanker, men man kunne starte med, at vi ask brugere kunne øve os i at gestikulerer noget tydeligere og undersøge, om der findes kommunikations midler som man måske kan bruge. Men lige et godt råd, vær motiveret og hav god tid før du går ind i en afprøvning. Ligeledes bør I, som skal prøve hjælpemidlerne sammen med brugerne, spørge, om det er nu.

Selv er jeg ikke klar, for der er så meget, der lige skal skrives.

Bestyrelsesarbejdet

v/ Ole Wriedt

I forbindelse med det kommende års konference har vi spurgt Gail van Tatenhove, om hun vil deltage og kraftigt bidrage til mere info om core-vocabulary, som jo også var centralt placeret på dette års konference.

Hvad tænker man, og hvad vælger man, når man skal have justeret et ordforråd, hvor ordforrådet fx er begrænset grundet fysiske begrænsninger eller ønske om overskuelighed eller fordi en maskine sætter begrænsninger på størrelsen af ordforrådet. Hvilke ord og muligheder skal man satse på for at gøre det optimalt for personen og for at give de bedste muligheder for at kommunikere og få samtalepartneren engageret mest muligt og dermed nå frem til de mål, man har sat sig for kommunikationen.

Gail vil være at finde hele vejen igennem konferencen og ønsker man at høre hende øse af livslang erfaring mest muligt, så er hun både at finde i fælles foredrag og under temaerne. Vi ser meget frem til at få erfaringer som dette på konferencen og ser også meget frem til hvad deltagerne siger til at en amerikansk stemme bliver så fremherskende som det er tilfældet denne gang.

Kursusdag: Lea Bodzioch, nyt bestyrelsesmedlem i foreningen fra 2011 har i sit arbejdsliv bl.a. kastet sig over Minspeak, og det var derfor helt oplagt, da hun havde masser af lyst til at udbrede kendskabet til dette kommunikationssystem og måske også få flere "legekammerater" omkring det, at foreningen støtter op omkring nogle arrangementer.

Det ser rigtigt lovende ud og der er allerede sat flere dage i kalenderen og så må vi se hvordan tilslutningen bliver. Denne gang kan det i hvert fald ikke være prisen for deltagelse, der kan afholde nogen fra at deltage. Gennem velvillige aftaler og noget benarbejde er det lykkedes at finde både meget velegnede undervisningslokaler med SMARTboards, en håndfuld maskiner, som kan håndtere Minspeak systemet, en underviser, der bestemt har godt fat i systemet og en forælder, der på egen krop har mærket systemet, og hvad det har udrettet i netop deres familie for deres barn. Det bliver spændende dage, og da der er et maksimum på deltagerantallet, vil vi råde jer til at lave tilmeldingen så hurtigt som muligt

Skulle et arrangement blive over-booket vil det komme til at fremgå af hjemmesiden.

Gennem de seneste tider har bestyrelsen bl.a. været optaget af at se på, hvem der fortsætter og hvilke pladser det skal ”fyldes” ved næste generalforsamling. Vi forsøger at være ansvarlige og vil meget gerne have et bud på personer, som ønsker at stille op til bestyrelsen og give deres besyv med og få indflydelse på det arbejde, der pågår i løbet af året. Dermed ikke sagt at andre ikke opfordres til at stille op – der er altid plads til personer i bestyrelsen, som har lyst til at være med og farve foreningen i netop deres farver og også kunne dreje arbejdet derhen, hvor man har lyst til at være med i det frivillige arbejde – for det er jo det det er for de fleste – noget ekstra, som giver en masse ekstra glæder og fornøjelser retur.

I flere omgange har bestyrelsen også i det forgangne år haft fat i de Walk’nTalk papirer, deltagerne så engageret lavede i forbindelse med en dejlig gåtur undervejs i konferencen tidligere i år. Der er og var mange ting at tage fat i, masser af ideer og muligheder – bestemt også så mange at der ikke er grund til at lave et lignende arrangement ved hvert års konference, men vi er sikre på, at det vender tilbage, for det var en herlig måde at få en bedre fornemmelse af, hvor medlemmerne af foreningen mener foreningen skal bevæge sig hen, og hvor de ser bestyrelsen i denne sammenhæng

Overvej derfor alvorligt om ikke det netop er denne gang du kunne have lyst til at gå ind i bestyrelsen – der er masser af muligheder og godt humør. Det er engagerede mennesker, der kommer med mange forskellige baggrunde og derfor alle bidrager til en bred palette af meninger og synspunkter – men alle med rod i arbejde, som på den ene eller anden måde har med mennesker med kommunikative vanskeligheder at gøre.

Husk arrangementerne i 2012

Konference i Vingsted og Pittsburgh.

Minspeak kursusdag rundt i landet, de første måneder af næste år.

Se beskrivelser og uddybende oplysninger på hjemmesiden og giv oplysningerne videre til kolleger og andre interesserede.

Awareness Month på dansk

Isaac Danmark var sammen med Kirkebækskolen vært for en livlig, snakkesalig og varm aften om alternativ og supplerende kommunikation.

Begge de to velkendte foredragsholdere, Birgit Kirkebæk og Per Lorentzen havde trukket en overvældende forhåndsinteresse for arrangementet. Desværre var vi nødt til at afvise ca. halvdelen af de tilmeldte.

Både Birgit og Per står på et relationistisk standpunkt, når det gælder kommunikation. De lægger vægt på, at empatien og tilliden i relationen kommer før barnets lyst til at bruge sine kommunikative kompetencer. Derfor kan man måske tænke, jamen de er jo enige, hvad kan de diskutere?

Birgit lagde i sit oplæg ud til at kunne sagtens lade sig gøre:

”Den diskussion, vi skal have i aften, berører noget metodisk essentielt. Hvordan vurderer vi, hvad der er vigtigst for barnet at lære lige nu? Og udelukker vægt på relation og samspil at alternative kommunikationsmåder kan få en naturlig plads i samværs- og læringsforløbene?”

Birgit gav anerkendelse over for Per, at hun havde lært meget af ham, men hun problematiserede også, at han lagde et låg på alternativ kommunikation for de svageste.

Birgit siger:

”Og her er det, jeg spørger, om det er godt at hierarkisere på den måde. Kan vi ikke bringe alternative kommunikationsmidler ind på lege- og bekendthedsniveau, uden at afkræve bestemte svar – og uden at ødelægge relation og samspil?”

Jeg tænker på Lauritz i småbørnstilbuddet, da han var godt to år. Han fandt ud af at trykke på en lille talemaskine, der sagde, hvad mor skulle gøre. Hop sagde maskinen (og Lauritz), og mor hoppede. Hun kommunikerede overraskelse, glæde, træthed og bøn om at stoppe hopperiet. Der skete masser af kommunikation bundet samme af den ramme, overlayet på talemaskinen udgjorde. Lauritz legede med mor. Han blev ikke afkrævet et bestemt svar på talemaskinen, men

mor blev afkrævet en bestemt reaktion på det, han sagde med den. Det var måske tilfældigt i begyndelsen – men også tilfældigheder kan føre til indsigt og forståelse.”

Per problematiserer den meget systematiske indbringelse af ASK, og den systematiske tilgang, hvor individet glemmes.

Han kommer med eksempler på, hvordan et ”kommunikativt system” sættes over individet.

Hvis vi f.eks. kræver et bestemt svar i tegnsprog, i stedet for at lytte til det naturlige tegn

Birgit peger hele tiden på den professionelle som model, og har stor tiltro til dennes rolle:

”Diskussionen vi fører her handler ikke om mål, men om metode. Jeg spørger: Kan man ikke via den

handlekompetence, der opnås gennem den voksnes modelvirksomhed i de spontane og tilrettelagte samspil opnå kreativitet, fordybelse og efterhånden forståelse af fakta?”

Efter oplæggene havde vi tid til diskussion, den gik lidt trægt i starten og Hanne Rohde måtte som velforberejdet diskussionsstyrer kaste spørgsmål ind. Men efter at vi fra skolen havde vist eksempler på brug af alternativ kommunikation, fik flokken af tilmeldte mere lyst til at melde ind med kommentarer, fint.

Jeg fik som deltager og arrangør meget ud af aftenen. Mine lærer kolleger har givet udtryk for det samme...

Kærlige hilsener fra Margit

Julegaveønsker?

v/ Hanne Rohde

I forbindelse med ISAAC Awareness Month i oktober havde jeg den fornøjelse at være ordstyrer til arrangementet på Kirkebækskolen med Birgit Kirkebæk og Per Lorentzen .

I den forbindelse fik jeg læst 2 rigtig gode og meget forskellige bøger, Birgit Kirkebæks 'Almagt og afmagt' og Per Lorentzens 'Dialog med usædvanlige børn', som jeg gerne vil anbefale til alle, der arbejder med og har relation til usædvanlige mennesker.

Birgit Kirkebæk, *Almagt og afmagt. Specialpædagogikkens holdninger, handlinger og dilemmaer*, 2010 Akadamisk Forlag, København. ISBN: 978-87-500-4115-3

Om denne bog står der flg.:

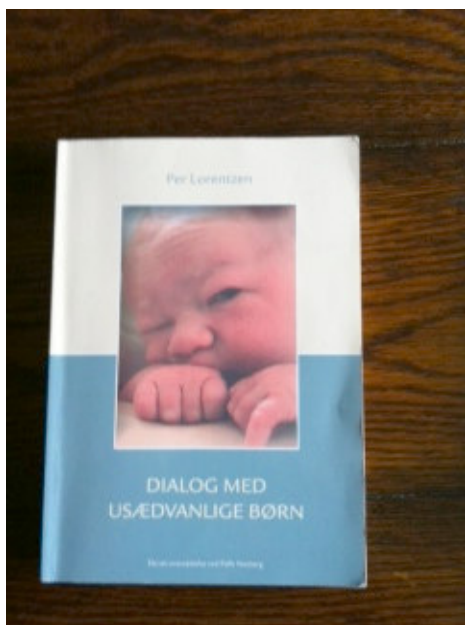
'Inden for specialpædagogikken har hver tid sine sandheder, teorier og faglige fremgangsmåder, når det drejer sig om at udskille, behandle og disciplinere dem, der opfattes som "anderledes". Selv om teorier skifter, diagnoser opstår og forgår, så er en ting sikker: Det er de "anderledes", der lægger krop til skiftende tiders behandling i praksis.

Bogen argumenterer for, at de direkte berørtes perspektiv skal medinddrages, når vi diagnosticerer, planlægger og behandler på andres vegne. Samfundets måde at tage hånd om mennesker med vanskelige vilkår skal medtænkes. Det handler om at tage udgangspunkt i almen- og specialpædagogisk teori. Også relationelle aspekter skal danne afsæt for det pædagogiske

arbejdes mål og indhold.

Specialpædagogens arbejde står centralt i denne bog – både som almægtig og som afmægtig. Alligevel knytter forfatteren håbet til den, der som pædagog tør tage opgaven på sig, se dilemmaerne i øjnene og selvstændigt bruge sin (special)pædagogiske viden, erfaring og empati.

Bogen henvender sig til studerende, pædagoger, lærere, socialrådgivere og andre, der professionelt beskæftiger sig med mennesker, der opfattes som "anderledes".'

Per Lorentzen, *Dialog med usædvanlige børn*, Materialecentret, Aalborg 2010, Katalog, nr. 1009, www.matcen.dk, ISBN: 978-87-91274-99-2

Om denne bog står der flg.:

'Dialog med usædvanlige børn' handler om børn med komplicerede funktionshæmninger. Forfatteren redegør for teorier og forskning om almindelige børns tilegnelse af kommunikation og sprog, som også er fundamentet for udvikling af dialog med børn med funktionsvanskeligheder.

Den pædagogiske indsats må være individuel og baseres på refleksioner om det enkelte, usædvanlige barns særlige forudsætninger.

Bogen henvender sig primært til pædagoger, der har til opgave at hjælpe og støtte udviklingshæmmede børn, der ikke uden videre udvikler tale og sprog, men den vil også være interessant for disse børns forældre og fagpersonale i øvrigt.

Bogen har et videre perspektiv ved at pege på faktorer hos funktionshæmmede børn, som tydeliggør nogle af de forhold, som også hos normalt fungerende børn kan komplicere tilegnelse af sprog og tale.' God fornøjelse!

Bog anmeldelse:

Bjarne Thomsen, der efter en blodprop i 1999 blev lam fra halsen og ned, blev for 7 år siden opfordret til at skrive en bog om sin opvækst, arbejds- og fritidsliv, familie og om sin sygdom og sit hjem på Bo- og Genoptræningscentret Lunden i Varde.

Det var noget af en opgave og udfordring, for bogen er skrevet på computer, først styret med hagen – og senere med en øjenstyret funktion. En gigantisk præstation!

Bjarne beskriver, med utrættelig optimisme og underfundig humor, sit liv før og efter blodproppen ramte ham og lammede kroppen, men hovedet fejler jo ikke noget, så det har efterfølgende sat gang i en masse tanker, som stod i kø for at komme på tryk.

Det er en positiv og lærerig oplevelse at læse bogen - for selv om man er handicappet, så skal livet stadig leves på både godt og ondt.

Bjarne har nu fået et af sine største ønsker opfyldt – nemlig at udgive denne bog!

Det er kun lykkedes med Bjarnes store udholdenhed og vilje - og de mange timers arbejde ved computeren.

– og fordi han er Bjarne "bomstærk" Thomsen...

Bogen købes hos Grafisk Trykcenter, Niels Lambertsens Vej 6, 6705 Esbjerg eller på <http://www.gte.dk/bjarnethomsen>

Indkaldelse til ISAAC Danmark generalforsamling

Mandag den 19. marts 2012

kl. 15.15-16.30

på Vingstedcentret

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Godkendelse af dagsorden

3. Valg af referent

4. Valg af stemmetællere

5. Bestyrelsens beretning

6. Godkendelse af regnskabet 2011/2012

7. Budget 2012/2013

8. Indkomne forslag

9. Valg af bestyrelsesmedlemmer
På valg er:
Sissel Madsen, formand, genopstiller
Ole Wriedt, sekretær, genopstiller
Hanne Rohde, genopstiller
Bjarke Svensson, genopstiller ikke

10. Valg af suppleanter
På valg er:
Vivi Løkkegård, genopstiller
Margit Grønkjær, genopstiller

11. Valg af revisorer
Ole Brunbjerg, genopstiller

12. Eventuelt

Kursusdag om Minspeak

Odense, Center for Rehabilitering og Specialrådgivning: onsdag d. 18. januar 2012
Roskilde, Lysholmskolen, Holbækvej 67: onsdag d. 25. januar 2012
Silkeborg, Vestre Skole, Rolighedsvej 2: onsdag d. 8. februar 2012
Skive, Resen Daycare, Videnshuset, Furvej 7: torsdag d. 9. februar 2012
Alle dage kl. 09.00-15.00

Nu har du mulighed for at starte det nye år med at deltage i en inspirerende kursusdag, hvor du vil komme igennem alle niveauer af kommunikationssystemet Minspeak:

- * **Minspeak I / Lea Bodzioch, talelærer/neurologopæd ved Specialcenter Sigrid Undset i Kalundborg**
"Hvad er Minspeak?"
"Hvem bruger Minspeak?"
"Hvorfor bruge Minspeak?"
"Erfaringer med Minspeak i Danmark"
- * **Film: "Only God Could Hear Me" (uddrag)**
Grundlæggeren af Minspeak, lingvisten Bruce Baker, fortæller i filmen om tilblivelsen af Minspeak og metodens lingvistiske rødder. Filmen giver et indblik i, hvordan Minspeak sætter mennesker med behov for AAC i stand til at kommunikere hurtigere og med et større ordforråd end tidligere.
- * **"Kommunikation med Minspeak i familien"**
v/ Mette Hoffmeier, mor til Idamarie på 8 år.
- * **Minspeak II / Lea Bodzioch**
"Minspeak på 120 minutter"
- de 50 hyppigste ord (kerneord) brugt i flere forskellige aktiviteter

Kom og få inspiration til din dagligdag. Vi serverer kaffe/te, frugt og kage. Frokosten består af en sandwich.

Tilmelding:

Foregår via ISAAC Danmarks hjemmeside: www.isaac.dk

Der er begrænset antal pladser, og seneste tilmelding er **onsdag d. 11. januar 2012**

Pris for hele dagen inklusiv forplejning: medl. 350,- / ikke medl. 550,-

Vi glæder os til at se dig!

Venlig hilsen
ISAAC-Danmark i samarbejde med
Resen Daycare, Dybkjær Specialskole, CRS Odense, CSU Roskilde og HMI Århus.

isaac konferencen

19. - 20. marts 2012
Vingstedcentret
Vingsted Skovvej 2
7182 Bredsten

2012